

Linia medyczna Trachinus Araneus

Ostrzeżenie!

Barcelona, 26 września 2011

Cześć,

piszę tylko aby zakomunikować i zgłosić wypadek, w którym uczestniczyłem ostatniej soboty (17 września). Nurkowałem z rurką na plaży w Castelldefels (w pobliżu Barcelony), 20 metrów od brzegu w głębokiej na 2 m wodzie. W piaszczystym dnie ujrzałem grupę trzech sieklików (Trachinus Araneus), których grupa rozdzieliła się. Wówczas zanurkowałem w dół około 1,5 metra, aby zobaczyć jednego z nich z nieco bliższej odległości.

Wtedy ryba nagle wyskoczyła bardzo szybko z piasku i uderzyła moją twarz (policzek) i klatkę piersiową (dwa razy) swoimi jadowitymi płetwami, atakując bezpośrednio mnie. Nie byłem ubrany w żaden mokry kombinezon lub zabezpieczenie – tylko maska, rurka i płetwy. Byłem niezwykle zaskoczony agresywnym zachowaniem ryby... było to bardzo, bardzo bolesne doświadczenie.

Wyszedłem z wody, krwawiąc i pośpieszyłem do lokalnego pogotowia ratunkowego w szpitalu. Byłem poddany tam terapii w sobotę, a w niedzielę również w szpitalu w Barcelonie, gdyż zwiększył się stan zapalny. Uzyskałem szybkie leczenie i otrzymałem wszystko (morfinę, voltren, itp.) antybiotyki (Amoxicyllyn) i Enantyum (lek przeciwzapalny).

Obecnie ból prawie przeszedł i powracam do zdrowia z bardzo poważnego stanu zapalnego na twarzy i klatce piersiowej. Jutro ponownie odwiedzę lekarza toksykologa państwowej służby medycznej w Barcelonie, w celu ostatecznej kontroli. A więc ogólnie nie poniosłem wydatków osobistych.

Najpierw chciałbym, aby DAN zarejestrowała wypadek, a następnie, jeżeli to możliwe przeprowadziła kampanię na temat, jak niebezpieczna jest ta ryba w Morzu Śródziemnym i jak ostrożny powinien być każdy podczas nurkowania w pobliżu tych Trachinus Araneus. Myślę, że zagrożenie i konsekwencje (wielkość bólu jest niewyobrażalna i rozumiem, że możliwa jest śmierć) zasługują na ten wysiłek. Innym obszarem poprawy powinny być szpitale, aby poznały dobrze protokół i stosowanie ciepła, jest to ważne dla ulżenia bólowi a nie jest łatwe do uzyskania w stacji pogotowia.

Dzięki,

Daniel Fuhrmann Verdaguer
Barcelona (Hiszpania)

Smocznik: poznaj go, aby go unikać

(wzięte z książki *Animali marini pericolosi* (Niebezpieczne zwierzęta morskie) Prof. Ferruccio Chiesa, IRECO, 2002, strony 104-106)

Smoczniki są rybami kostnoszkieletowymi z rodziny ostroszowatych (Trachinidae). Przy przeciętnej wielkości 20 do 50 cm długości, są szeroko rozpowszechnione w ciepłych i zimnych wodach Morza Śródziemnego, Północnego Atlantyku i Morza Północnego. Są one najbardziej jadowitymi rybami w tym obszarze morskim. Jednym z najbardziej powszechnych i gęsto występujących gatunków jest sieklik

(*Trachinus araneus*), znajdujący tylko w Morzu Śródziemnym.

Smoczniki na ogół zamieszkują w płaskich i piaszczystych dnach morza, spoczywając na wpół zagrzebane w piasku lub błocie, z widocznymi jedynie głowami, nieustannie czając się na zdobycz. Często są one bardzo agresywne, zasługując na nazwanie ich starą saksońską nazwą „zmija morza”. Wspaniałe do jedzenia, lecz należy się z nimi obchodzić bardzo ostrożnie, gdyż każda posiada od 5 do 7 jadowitych kolców grzbietowych, jak również kołec wieczkowy (opercular) równie jadowity, w pobliżu otworów skrzelowych, z obu stron. Ich wyprostne płetwy grzbietowe mogą również działać jako wspaniała obrona przeciwko zdeptaniu i przeciwko drapieżnikom.

Sieklik używa swojego jadowitego narządu do atakowania zdobyczy lub ryby, która narusza jego terytorium. Nurkowie raportowali zaatakowanie i użądlenie przez smoczniki przy jedynie zbliżeniu się do ich miejsc ukrycia.

Działanie trucizny smoczników jest hemolityczne i neurotoksyczne. Dominującym początkowym subiektywnym objawem klinicznym jest ból: natychmiastowy, palący ból, który rozchodzi się szybko od obszaru użądlenia, zwykle kończyny dolnej, w górę do podstawy kończyny. Ból szczytuje po 20-30 minutach i w niektórych przypadkach może trwać ponad 24 godziny, do kilku dni również mimo zelżenia. Początkowa intensywność bólu i jego natychmiastowość mogą powodować delirium oraz atak omdlenia, ściągając w konsekwencji niebezpieczeństwo utonięcia pływaków i nurków.

Miejscowe znieczulenie i środki przeciwbólowe na ogół nie są zbyt skuteczne – bardziej pomocne jest natychmiastowe umieszczenie użądłonej kończyny w gorącej wodzie, tak gorącej, jak tylko można to znieść. W sprzedaży nie ma specyficznego antidotum: oto dlaczego jedyną opcją jest objawowe i odpowiednie leczenie, w każdym przypadku dostosowane do potrzeb ofiary. Antybiotyki i zastrzyki przeciwwężcowe są obowiązkowe.

Od udzielania pierwszej pomocy do nauczania się jej: First Aid for Hazardous Marine Life Injuries

Kurs DAN First Aid for Hazardous Marine Life Injuries stanowi wstępny poziom szkolenia do poinstruowania nurków (i wykwalifikowanych nie-nurków) o sposobach identyfikowania niebezpiecznych form życia morskiego, jak rozpoznawać wywołane przez nie urazy i jak zapewniać przy nich pierwszą pomoc.

Cel kursu

Celem tego kursu jest wyszkolenie każdego zainteresowanego technikami udzielania pierwszej pomocy, jak postępować przy urazie podejrzanym o to, że jest wywołany przez niebezpieczne stworzenie morskie. Kurs zajmuje się również sposobami rozpoznawania potencjalnie niebezpiecznych form życia morskiego i zapobiegania wywołanym przez nich urazom. Program ten stwarza doskonałą okazję kontynuowania podwodnej edukacji, dla ekspertów oraz instruktorów.

Cele nauczania

Przy końcu tego programu, uczestnik będzie w stanie:

- identyfikować cztery rodzaje obrażeń spowodowanych przez niebezpieczne organizmy morskie
- nazwać co najmniej pięć gatunków jadowitych zwierząt
- wymienić co najmniej pięć oznak zatrucia od żądła/ugryzienia/poparzenia
- opisać właściwe techniki pierwszej pomocy przy obrażeniach spowodowanych przez jadowite zwierzęta morskie
- wymienić co najmniej trzy zwierzęta morskie, które mogą ukąsić nurka

- nazwać dwie powszechne oznaki ukąszenia
- opisać właściwe techniki pierwszej pomocy przy ukąszeniach przez zwierzęta morskie
- wymienić co najmniej trzy rodzaje zwierząt morskich mogących spowodować podrażnienie
- nazwać co najmniej cztery oznaki podrażnienia
- opisać właściwe techniki pierwszej pomocy przy podrażnieniach przez zwierzęta morskie
- zidentyfikować dwie formy zatrucia pokarmowego kuchnią morską
- wymienić co najmniej trzy rodzaje zwierząt mogących spowodować zatrucie pokarmowe
- nazwać trzy powszechne oznaki zatrucia pokarmowego
- objaśnić, dlaczego w przypadkach podejrzenia o zatrucie pokarmowe konieczna jest opinia lekarza
- opisać odpowiednie techniki udzielania pierwszej pomocy w przypadku podejrzenia zatrucia pokarmowego
- przeprowadzać ocenę bezpieczeństwa środowiskowego
- wymienić kroki podejmowane w ocenie bezpieczeństwa środowiskowego
- przeprowadzać ABC pierwszej pomocy (drogi oddechowe, oddychanie i krążenie) u poszkodowanego nurka
- pokazać prawidłowe zachowanie w leczeniu nurków chorych lub z obrażeniami
- otworzyć drogi oddechowe i utrzymywać je otwarte, podtrzymać oddychanie poszkodowanego nurka (sztuczne oddychanie)
- opisać wagę użycia dodatkowego tlenu jako środka pierwszej pomocy dla poszkodowanego nurka
- pokazać techniki opanowania krwotoku, włączając bezpośredni ucisk (unieruchomienie ucisku, unoszenie osoby z urazem) oraz miejsca ucisku
- zlokalizować i pokazać punkt ucisku dla opanowania krwotoku zewnętrznego
- nałożyć opatrunek i bandażę przy obrażeniach spowodowanych przez niebezpieczne zwierzęta morskie
- pokazać jak przeprowadzać wtórną ocenę i jak leczyć przy szoku
- zademonstrować techniki unieruchomienia ucisku
- wymienić składniki planu pomocy w nagłym przypadku
- opisać co najmniej pięć technik i wytycznych dla zmniejszenia ryzyka urazu wywołanego przez zwierzę morskie.

Natura i cel kursu są ograniczone do szkolenia nurków, jak również tych, takich jak kapitanowie łodzi, przyjaciele i krewni, którzy mogą być zainteresowani rozpoznawaniem potencjalnie groźnych zwierząt morskich, udzielaniem pierwszej pomocy i zapobieganiem urazom wywołanym przez te zwierzęta. Kurs nie obejmuje CPR (resuscytacja sercowopłucna) ani ratownictwa wodnego. Zakres zastosowania obejmuje czas od wyciągnięcia ofiary i umieszczenia jej na plaży lub pokładzie.